

A black and white landscape photograph showing a mountain range in the background under a cloudy sky. The foreground is a grassy field with scattered evergreen trees. The text "Poslední cesta „Krále Šumavy“" is overlaid in the center.

**Poslední cesta
„Krále Šumavy“**

Osada Kaltenbach, přejmenovaná po roce 1945 na Nové Hutě, na staré pohlednici. Sem docházel z rodných Plání Kilian Nowotny do školy. (Z archivu Emila Kintzla.)

„Ave!

Zdravím z Vimperka, mám dobrou zprávu:

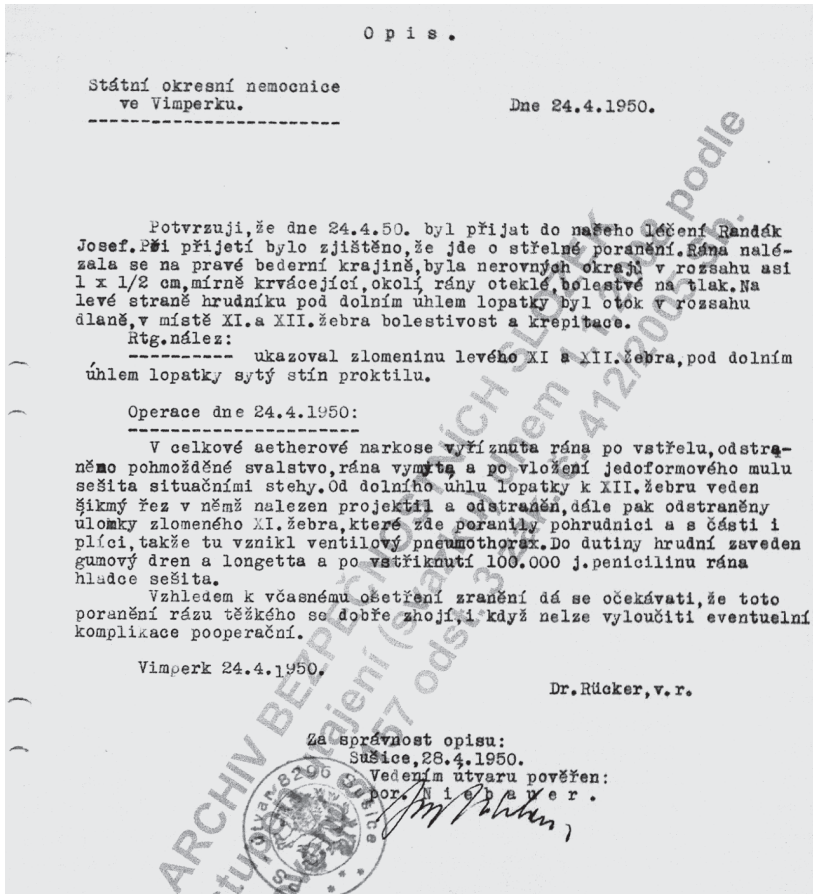
Místem narození KN jsou

Planie N.88

Požehnaný půst přeje

P. Petr Misar“

Pláně byly jednou z devíti částí spádové obce Kaltenbachu a všechny tyto části tehdy náležely farnosti ke kostelu sv. Martina v Novém Světě (Neugebäu). V nářečí místních obyvatel „Najkypaj“. Po druhé světové válce, kdy se po republice rozlila vlna zapuzující vše německé, byl Kaltenbach zbytečně přejmenován na Nové Hutě, místo na Studený Potok, jak by odpovídalo německému názvu.

Lékařská zpráva o operaci a léčení Josefa Randáka ve vimperské nemocnici ze dne 24. 4. 1950. (Archiv bezpečnostních složek.)

Druhého dne v ranních hodinách byla v místech, kde se Randákova skupina pohybovala, nalezena pistole ráže 7,65 mm americké výroby, značky Kinoh, rourkovitého provedení, opatřená tlumičem, s výrobním číslem 8226 a se šesti ostrými náboji. Patřila pravděpodobně zraněnému Josefu Randákovi, protože stejné náboje byly u něho nalezeny při osobní prohlídce u hajného Pavlíčka.

Bučina (německy Buchwald) na staré pohlednici. Přes tuto ves, vysídlenou v roce 1946 a zničenou v roce 1956, vedla jedna z tras přes česko-bavorskou hranici. (Z archivu časopisu *Vítaný host*.)

Cestou se dohodli, že po příchodu do Vimperka vyčkají v bytě u redaktora Josefa Peka, až ten z vnitrozemí přivede manželku a dcerku Rudolfa Veselého a matku Bohumila Beneše. Zpáteční cestu zajistí opět Kilian s Franzlem.

Veselý si při tom vzpomněl na doktora Krupičku, který se mu svěřil, že potřebuje získat někoho, kdo by převedl jeho manželku z Čech do Německa a donesl zprávy o manželce bývalého ministra Laušmana. Sám by to nedokázal a Veselý mu dal jasně najevo, že on také ne.

Asi za další hodinu a půl chůze a po půlhodině odpočinku došli k Vltavě v místech, kde se v jeden proud spojují dvě nebo tři ramena. Zuli si boty, přebrodili Vltavu a přeběhli silnici, která vedla souběžně s říčkou. První, kdo se rozběhl po louce vzhůru do stráně směrem k lesu, byl Kilian a ostatní za ním. Když byl na pokraji svahu asi dva metry před nimi, zaznělo několik výstřelů ze samopalu a Kilian

Hotel U Zlaté hvězdy ve Vimperku na staré pohlednici. V hotelu se před útekem do Německa ukrývala paní Eliška Hašková. (Z archivu autora.)

Na konci dubna 1949 už byla pevně rozhodnuta odejít z vlasti a po rozumné úvaze to byla vlastně jediná možnost, jak se před vězením zachránit. Po předchozích domluvách, kdy jednala s Františkem Turkem, se rozhodla cestu navzdory svému věku podstoupit. Vimperský taxikář Ladislav Arnošt naložil z hotelu její zavazadla a dovezl je do blízkosti nádraží v Lipce, kde Eliščin příjezd očekával organizátor útěku František Turek s Kilianem. Poté pokračovali v cestě na Schwaiglova Lada, tam vystoupili a o zavazadla paní Elišky se podělil Turek s Kilianem. Směr dalšího postupu určoval neomylný znalec krajiny a prostředí Kilian Nowotny.

Paní Eliška Hašková podnikla za svou rodinou nejnamáhavější pouť svého života. Zčásti procházeli lesem, zčásti po okrajích luk, rašelinišť a močálů se zbytky sněhu. A to všechno ve tmě. Teprve

v čase brzy po odsunu začali říkat Žežulka. Někdy se spolu sešli na statku, jindy přicházeli jednotlivě.

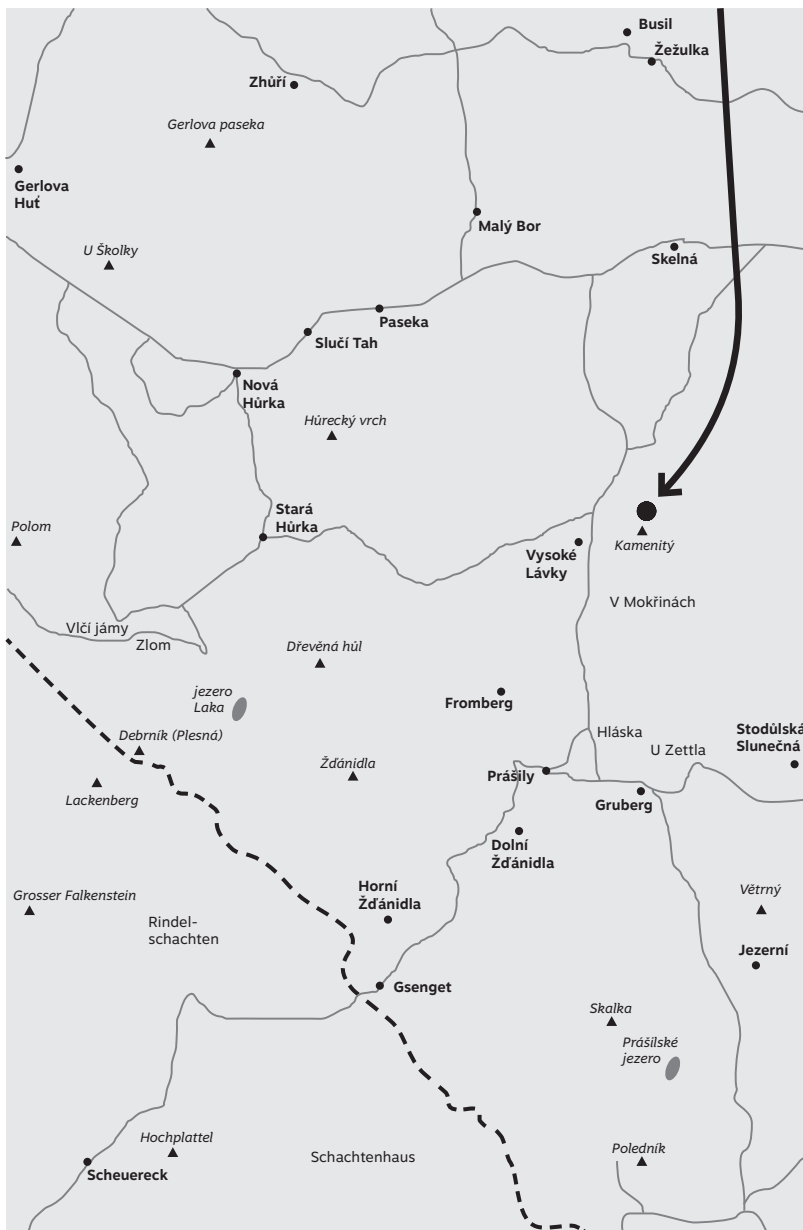
Zboží jako boty a kování na boty, ponožky, košile, sešity na kreslení, tužky, filmy, cukerin (umělé sladidlo), káva, suchary a také likéry nakupovala Angela, dcera hospodáře Seidla v drogerii, v konzumu a u Bati v Hartmanicích a v Petrovicích. Chybějící zboží přivážel hospodář Seidl ze Sušice, přikryté na valníku, když ve městě s koňmi složil dlouhé dříví.

České peníze k vyplacení zboží získával Rudolf Kuchler i Petraschka výměnou za marky v bavorském Zwieselu. Tam se v hostinci, který se nacházel poblíže „Kavárny u mostu“, odbývaly různé obchody včetně směny finanční hotovosti v různých měnách.

V hlavní světnici na statku, za velkými kamny, se nacházela malá dvířka skrytá pod šatstvem, a tím i před zvědavými zraky každého, kdo do světnice vstoupil. Za nimi byla úzká chodbička zakončená dalšími dvířky, a za těmi už byla jen komora s malým okénkem.

Hostinec Karla Webera na Skelné (německy Glaserwald) na staré pohlednici. Hostinec poskytoval služby těm, co opouštěli republiku ještě do druhé poloviny roku 1947. (Z archivu autora.)

Pravděpodobný směr cesty Franze Seidla z Čech do Bavor na Štědrý den 24. 12. 1950.

Posílá mě Aleš

Za prvního srpnového odpoledne, dva roky po válce, zastavilo v šumavských Hartmanicích nákladní auto. Vzadu se rozhrnula plachta a na chodník vyskočil muž, sportovně oblečený, s kolárkem u krku. V kabině vedle šoféra a závozníka seděla starší paní s kabelkou na klíně. Muž zbavil oděv prachu, promluvil několik slov se šoférem a vůz odbočil ulicí směrem ke kostelu. Ve sportovní bundě, v pumpkách a s kněžským límečkem se pomalu vydal za odjíždějícím autem. Stavení s úzkými chodníky, několika krámkami, šedivými fasádami a některá ještě s rozbitými tabulkami v oknech hleděla na příchozího smutně a odevzdaně.

Stejně jako v Blovicích, kde působil dva roky jako kaplan, bude se i v Hartmanicích jeho matka starat o domácnost. Tak si to vymínila a byl tomu rád. Starší paní v kabině vozu byla matkou mladého kněze; ten poslal auto napřed, aby získal čas na přemýšlení.

Bývalé okresní městečko Hartmanice na staré pohlednici.
Hlavní ulice s kostelem. (Z archivu autora.)

O měsíc později 28. června 1949 doplnil chlapec protokol o další údaje – které ale uvést nemusel – tentokrát už pracovníkům Státní bezpečnosti z Klatov.

„...Palička nám vypravoval, že ho k Seidlovi doporučil farář Marouš z Hartmanic. Když přijeli do Sušice, nevěděli, na koho se mají obrátit, a nevím, z jakého důvodu se obrátili právě na faráře Marouše. Zmínil se pouze o tom, že když je taková doba, je nejlépe se obrátit na faráře a oni, že přišli na toho pravého. Farář jim snad doporučil, aby se ukryli v nějakém prázdném domu a on, že je sám dovede k Seidlovi a nevím, přivedl je pak osobně nebo ukázal-li jim pouze cestu. U Seidla byl snad Palička s manželkou od listopadu 1948 a přechod hranic byl skutečně teprve 19. 4. 1949...“.

F o n o g r a m

4

KV-Stb P l z e ň ze dne 2.9.1949 - 12.15 hod. .

Budiž okamžitě zatčen farář M a r o u š z Hartmanic u Sušice a eskortován ke KV-Stb Praha.

Jmenovaný byl na schůzi v bytě učitelky Novákové v Hartmanicích, kde byla přítomna 1 žena a jednalo se o dojednání přechodu přes hranice ČSR.

Jmenovaného eskortujte v době co nejkratší jelikož věc spěchá. Sdělte, máte-li k dispozici vozidlo k eskortě do Prahy. Volat KV-Stb Plzeň klapku 220 - Zemana.

Látavař Sim 1/49 ze dne 2.9.1949 *Učm 601*

Velitelství oddělení státní bezpečnosti, Klatovy.	
Došlo: 2. IX. 1949	Oddělení: _____
Č. j. 5569/49	Vlastní číslo: _____
Přílohy: _____	

5569/49

Příkaz k zatčení faráře Bohumila Marouše ze dne 2. září 1949.
(Archiv bezpečnostních složek.)

zemřel 4. října 1985. Tělo kněze Bohumila Marouše spočinulo na hřbitově v Písku-Semicích dne 12. října 1985. Tak se alespoň po smrti přiblížil k místu svého rodiště a posledního odpočinku své milované matky.

V kněžském domově v Moravci jej v roce 1985 navštívil můj přítel, ale kněz odpověděl jenom tise na pozdrav a hovor s ním se mu nepodařilo navázat.

Příběh charakterního a vzácného člověka byl dovyprávěn a zbývá už jen stránky toho příběhu uložit do krabice k těm stejně zapomenutým. Možná, že se někomu při tom čtení vybavila slova spisovatele Karla Čapka. Vystihují na několika řádcích mnohem lépe dobu minulou, nežli já dokázal popsat v celém příběhu.

„Ano, mnoho se změnilo, ale lidé zůstali stejní; jenomže teď víme líp, kdo je kdo. Kdo je slušný, byl slušný vždycky; kdo byl věrný, byl věrný i teď. Kdo se točí s větrem, točil se s větrem i dřív. Kdo myslí, že teď přišla jeho chvíle, myslí vždycky jenom na sebe. Nikdo se nestává přeběhlikem, kdo jím nebyl vždycky. Kdo mění víru, neměl žádnou. Člověka nepředěláš, jenom se ti vybarví.“

Fejeton pod názvem „Od člověka k člověku“, *Lidové noviny* ze dne 4. prosince 1938.